

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
LAISVŪJŲ EKONOMINIŲ ZONŲ PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-976 8 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS
PROJEKTO NR.**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatyme 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte Laisvosioms ekonominės zonomis (LEZ) numatoma draudžiama veikla - ūkinė komercinė veikla, susijusi su valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimu, taip pat ginklų, šaudmenų, sprogmenų gamyba, laikymu ar pardavimu.

Minėtojo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos nėra pakitusios nuo originalios įstatymo versijos, tai yra, nėra pakitusios nuo 1995 m., nors tiek geopolitinė ir ekonominė situacija, tiek pramoniniai procesai nuo to laiko yra pasikeitę iš esmės.

2021 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtinus naujos redakcijos Nacionalinio saugumo strategiją, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos iniciatyva, buvo sukurtas teisinis pagrindas patvirtinti Gynybos ir saugumo pramonės plėtros 2023 – 2027 m. gaires. Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 4-878 sudaryta tarpinstitucinė darbo grupė šiuo metu yra parengusi Gynybos ir saugumo pramonės plėtros 2023-2027 m. gairių (toliau – Gairės) projektą. Gairių projektą numatoma patvirtinti keturių ministrų įsakymu, t. y. Ekonomikos ir inovacijų, Krašto apsaugos, Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministrų.

Gairėse įvardinama gynybos ir saugumo pramonės samprata, gynybos ir saugumo pramonės plėtros tikslai ir prioritetinės sritys, pagrindines gynybos ir saugumo pramonės plėtros priemones ir atsakingų institucijų veiklos sritis.

Gairių tikslas – didinti gynybos ir saugumo pramonės konkurencingumą, skatinti inovacijas ir investicijas į gynybos ir saugumo pramonę bei skatinti lietuviškos kilmės produktų eksportą, užtikrinti glaudų krašto apsaugos, viešojo saugumo įstaigų, mokslo įstaigų ir verslo bendradarbiavimą krašto apsaugos ir saugumo inovacijų srityje, siekiant valstybės ginkluotos gynybos ir viešojo saugumo užtikrinimo poreikius atitinkančios plėtros.

Gairėmis sukuriama teisinė bazė tam, kad atsižvelgus į Lietuvos gynybos ir saugumo pajėgumų plėtros planus, atsirastų galimybė pasinaudoti naujais finansavimo šaltiniais ir skirti finansavimą gynybos ir dvejopo naudojimo produktų tobulinimui, inovacijoms, moksliniams tyrimams, ir eksperimentinei plėtrai.

Patvirtinus Gaires, atsirastų teisinis pagrindas parengti ir patvirtinti Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės plėtros 2023–2027 metais gairių įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas).

Gairių ir Priemonių plano įgyvendinimas didintų Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės tarptautinį konkurencingumą, kurtų didesnę pridėtinę vertę ir skatintų eksportą, ypač tokiose gynybos ir saugumo pramonės srityse, kaip: naujų tarptautiniu mastu konkurencingų gynybai ir saugumui skirtų produktų ir technologijų kūrimas; puslaidininkų, lazerių ir optikos prietaisų kūrimas ir tobulinimas; kibernetinių saugumo sistemų kūrimas ir diegimas ir pan.

Lietuvoje labai išvystyta lazerių, elektros optikos, puslaidininkų pramonė, informacinių sistemų technologijos, kibernetinis saugumas, 3D, dirbtinio intelekto, gyvybės mokslų, kosmoso taip pat papildytos realybės technologijos, kurios gali būti pritaikytos gynybos sektoriui ir atitinka NATO ir Europos Sąjungos ateities technologijų prioritetus. Nemažai Lietuvos įmonių, nekuriančių galutinių

produktų, gamina daug komponentų, kuriuos eksportuoja kitų šalių gamintojams, tiesiogiai susijusiems su aeronautikos ir gynybos sektoriumi.

Siekiant didinti gynybos ir saugumo pramonės konkurencingumą, skatinti vietas ir pritraukti tiesiogines užsienio investicijas būtina sudaryti palankias sąlygas verslui investuoti, t.y. būtina įgyvendinti įstatymo projekte numatytus pakeitimus, kurie leistų šią veiklą vykdyti ir laisvosiose ekonominėse zonose kaip ir kitose pramoninėse teritorijose. Tokiu būdu bus užtikrintas naujų investicijų pritraukimas laisvosiose ekonominėse zonose.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorė ir rengėja yra Seimo narė Aušrinė Armonaitė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu laisvųjų ekonominių zonų įstatymo 8 straipsnyje 1 dalies 1 punkte nurodoma:

1. Zonoje įmonėms draudžiamos šios kapitalo investavimo ir veiklos sritys:

1) ūkinė komercinė veikla, susijusi su valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimu, taip pat ginklų, šaudmenų, sprogmenų gamyba, laikymu ar pardavimu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu yra numatoma, kad laisvosiose ekonominėse zonose būtų atsisakyta draudžiamos ūkinės komercinės veiklos, susijusios su valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimu, taip pat ginklų, šaudmenų, sprogmenų gamyba, laikymu ar pardavimu.

Įstatymo projektas sudarytų galimybę vykdyti ūkinę komercinę veiklą, susijusią su valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimu, skatintų gynybos ir saugumo pramonės investicijas ir sudarytų sąlygas šios pramonės įmonėms investuoti ir vykdyti ūkinę komercinę veiklą tiek LEZ tiek kitose teritorijose.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas sudarys palankesnes sąlygas verslo veiklai bei plėtrai užtikrindamas galimybę naujų investicijų plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų teisės aktų priimti ar pakeisti nereikės

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Nereikės

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymui įgyvendinti lėšų nereikės

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Laisvoji ekonominė zona;

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Įstatymo projektas parengtas konsultuojantis su Laisvųjų ekonominių zonų asociacija

Teikia

Seimo nariai

Aušrinė Armonaitė